

Oikeustapauskokoelma

Asia T-34/22

(julkaistu otteina)

**Consortiu di i Salamaghji Corsi – Consortium des Charcutiers Corses ym.
vastaan
Euroopan komissio**

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio (laajennettu toinen jaosto) 12.7.2023

Suojattu maantieteellinen merkintä – Suojattu alkuperänimitys – Suojattuja maantieteellisiä merkintöjä ”Jambon sec de l’Île de Beauté”, ”Lonzo de l’Île de Beauté” ja ”Coppa de l’Île de Beauté” koskevat hakemukset – Aiemmat suojatut alkuperänimitykset ”Jambon sec de Corse – Prisuttu”, ”Lonzo de Corse – Lonzu” ja ”Coppa de Corse – Coppa di Corsica” – Nimitysten rekisteröintikelpoisuus – Mielleyhtymä – Asetuksen (EY) N:o 1151/2012 7 artiklan 1 kohdan a alakohta ja 13 artiklan 1 kohdan b alakohta – Komission rekisteröintihakemuksiin kohdistaman valvonnan laajuus – Asetuksen N:o 1151/2012 50 artiklan 1 kohta ja 52 artiklan 1 kohta – Arviointivirhe

1. *Maatalous – Yhtenäinen lainsäädäntö – Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suoja – Asetus N:o 1151/2012 – Jäsenvaltioiden ja komission välinen toimivallan jako (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 1151/2012)*

(ks. 21, 71 ja 75 kohta)

2. *Maatalous – Yhtenäinen lainsäädäntö – Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suoja – Asetus N:o 1151/2012 – Rekisteröintimenettely – Komission velvollisuus selvittää rekisteröintiedellytysten täytyminen – Ulottuvuus – Jo rekisteröityjen nimitysten suoja (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1151/2012 johdanto-osan 58 perustelukappale, 7 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta, 50 artiklan 2 kohta ja 52 artiklan 1 kohta)*

(ks. 22-24, 41–44 kohta)

3. *Maatalous – Yhtenäinen lainsäädäntö – Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suoja – Asetus N:o 1151/2012 – Rekisteröityjen nimitysten suoja – Rekisteröinnin hyväksymistä tai hylkäämistä koskeva komission päätös – Oikeudellinen perusta*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1151/2012 7 artiklan 1 kohdan a alakohta ja 13 artiklan 1 kohdan b alakohta)

(ks. 29–40 kohta)

4. *Maatalous – Yhtenäinen lainsäädäntö – Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suoja – Asetus N:o 1151/2012 – Rekisteröintimenettely – Komission velvollisuus selvittää rekisteröintiedellytysten täyttyminen – Harkintavalta – Kansallisen tuomioistuimen lainvoimaiseksi tulleella ratkaisulla ei ole merkitystä*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1151/2012 johdanto-osan 58 perustelukappale sekä 50 ja 52 artikla)

(ks. 54, 58-64, 73 kohta)

5. *Maatalous – Yhtenäinen lainsäädäntö – Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suoja – Asetus N:o 1151/2012 – Rekisteröityjen nimitysten suoja – Suojatun nimityksen väärinkäyttö, jäljittely tai siihen liittyvät mielleyhtymät – Suojattuun nimitykseen liittyvät mielleyhtymät – Käsite – Kriteerit*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1151/2012 13 artiklan 1 kohdan b alakohta ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen N:o 1308/2012 103 artiklan 2 kohdan b alakohta)

(ks. 77 kohta)

Tiivistelmä

Nimitysten rekisteröintiä suojattuina maantieteellisinä merkintöinä koskevat hakemukset: kansallisten viranomaisten etukäteisarviointi ei sido komissiota

Sillä on itsenäinen harkintavalta tarkistaa, että tällainen hakemus täyttää unionin oikeudessa säädettyt rekisteröintiedellytykset

Nimitykset ”Jambon sec de Corse”/”Jambon sec de Corse,- Prisuttu”, ”Lonzo de Corse”/”Lonzo de Corse - Lonzu” ja ”Coppa de Corse”/”Coppa de Corse - Coppa di Corsica” on rekisteröity vuonna 2014 suojattuina alkuperänimityksinä (SAN)¹.

¹ Nimitykset rekisteröitiin nimityksen kirjaamisesta suojattujen alkuperänimitysten ja suojattujen maantieteellisten merkintöjen rekisteriin (Jambon sec de Corse/Jambon sec de Corse – Prisuttu (SAN)) 28.5.2014 annetulla komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 581/2014 (EUVL 2014, L 160, s. 23), nimityksen kirjaamisesta suojattujen alkuperänimitysten ja suojattujen maantieteellisten merkintöjen rekisteriin (Lonzo de Corse/Lonzo de Corse – Lonzu (SAN)) 28.5.2014 annetulla komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 580/2014 (EUVL 2014, L 160, s. 21) ja nimityksen kirjaamisesta suojattujen alkuperänimitysten ja suojattujen maantieteellisten merkintöjen rekisteriin (Coppa de Corse/Coppa de Corse – Coppa di Corsica (SAN)) 28.5.2014 annetulla komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) N:o 582/2014 (EUVL 2014, L 160, s. 25).

Cursorziu di i Salamaghji Corsi – Consortium des Charcutiers Corses (jäljempänä konsortio) haki vuonna 2015 Ranskan kansallisilta viranomaisilta nimitysten ”Jambon sec de l’Île de Beauté”, ”Lonzo de l’Île de Beauté” ja ”Coppa de l’Île de Beauté” rekisteröintiä suojattuina maantieteellisinä merkintöinä asetuksen N:o 1151/2012² mukaisesti.

Nämä viranomaiset antoivat vuonna 2018 määräyksiä, joilla vahvistettiin kyseessä olevat tuote-eritelmat niiden toimittamiseksi Euroopan komission hyväksyttäviksi.

Ammattijärjestö, jolla oli hallussaan suojattujen alkuperänimitysten ”Jambon sec de Corse - Prisuttu”, ”Lonzo de Corse - Lonzu” ja ”Coppa de Corse - Coppa di Corsica” tuote-eritelmat, vaati Ranskan ylimmältä hallintotuomioistuimelta (Conseil d’État) näiden määräysten kumoamista. Se väitti, että ilmaisulla ”Île de Beauté” (kauneuden saari) jäljiteltiin sanaa ”Corse” (Korsika) tai herätettiin miellelyhtymä siihen ja että se aiheutti siten sekaannuksen sellaisten nimitysten kanssa, jotka oli jo rekisteröity suojattuina alkuperänimityksinä. Conseil d’État hylkäsi mainitun kanteen muun muassa sillä perusteella, että erilaisten käsitteiden käyttäminen ja eroavuudet yhtäältä alkuperänimityksen antaman suojan sekä toisaalta maantieteellisen merkinnän antaman suojan välillä ovat omiaan poistamaan tällaisen sekaannusvaaran.

Komissio hylkäsi kuitenkin täytäntöönpanopäätöksellä 2021/1879³ nimitysten ”Jambon sec de l’Île de Beauté”, ”Lonzo de l’Île de Beauté” ja ”Coppa de l’Île de Beauté” rekisteröinnin suojattuina maantieteellisinä merkintöinä. Se katsoi muun muassa yleisesti tunnetuksi, että ”Île de Beauté” on kiertoilmaisu, joka tarkoittaa ranskalaisten kuluttajien mielissä yksinomaan Korsikaa. Tämän johdosta ehdotetut nimitykset loukkasivat kyseessä olevien suojattujen alkuperänimitysten asetuksen N:o 1151/2012 13 artiklan 1 kohdan b alakohtaan perustuvaa suojaa⁴. Näin ollen ne eivät täyttäneet rekisteröintikelpoisuuden edellytyksiä eli asetuksen N:o 1151/2012 7 artiklan 1 kohdan a alakohtaa⁵.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi konsortion ja joidenkin sen jäsenten tästä päätöksestä nostaman kanteen.

Vaikka sekä unionin tuomioistuimella että unionin yleisellä tuomioistuimella on ollut jo tilaisuus lausua komission rekisteröintihakemuksiin kohdistaman valvonnan laajuudesta, unionin yleinen tuomioistuin antaa ensimmäisen kerran ratkaisun nimityksen rekisteröintikelpoisuudesta erityisesti sen jälkeen, kun kansalliset viranomaiset ja tuomioistuimet ovat katsoneet, että tavanomaisesti valistuneille ja kohtuullisen tarkkaavaisille ja huolellisille keskivertokuluttajille ei synny haettujen suojattujen maantieteellisten merkintöjen yhteydessä välittömästi mielikuvaa tuotteista, jotka on jo rekisteröity suojattuina alkuperänimityksinä. Lisäksi unionin yleinen

² Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden laatujärjestelmistä 21.11.2012 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1151/2012 (EUVL 2012, L 343, s. 1).

³ Kolmen nimityksen suojaamista maantieteellisenä merkintänä koskevan hakemuksen hylkäämisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1151/2012 52 artiklan 1 kohdan mukaisesti (”Jambon sec de l’Île de Beauté” (SMM), ”Lonzo de l’Île de Beauté” (SMM), ”Coppa de l’Île de Beauté” (SMM)) 26.10.2021 annettu komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2021/1879 (EUVL 2021, L 383, s. 1).

⁴ Asetuksen N:o 1151/2012 13 artiklan, joka koskee ”suojaa”, 1 kohdan b alakohdassa säädetään, että ”rekisteröidyt nimet on suojattu: – – b) väärinkäytöltä, jäljittelyltä tai miellelyhtymiltä, vaikka tuotteiden tai palveluiden oikea alkuperä on merkitty tai vaikka suojattu nimi on käännetty tai siihen on liitetty esimerkiksi ilmaisu ”laatu”, ”tyyppi”, ”menetelmä”, ”tuotettu kuten”, ”jäljitelmä” tai muu vastaava ilmaisu, myös silloin, kun kyse on tuotteiden käytöstä ainesosana – –”.

⁵ Asetuksen N:o 1151/2012 7 artiklan, jonka otsikko on ”tuote-eritelmä”, 1 kohdan a alakohdan mukaan: ”1. Suojatun alkuperänimityksen tai suojatun maantieteellisen merkinnän on oltava sellaisen eritelmän mukainen, johon sisältyvät vähintään seuraavat tiedot: a) suojattavan alkuperänimityksen tai maantieteellisen merkinnän nimi sellaisena kuin sitä käytetään kaupassa tai yleisessä kielenkäytössä – –”.

tuomioistuin lausuu ensimmäisen kerran komission mahdollisuudesta hylätä nimityksen rekisteröinti asetuksen N:o 1151/2012 7 artiklan a alakohdan ja 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää kanneperusteen, jonka mukaan komissio oli ylittänyt toimivaltansa ja loukannut tuomioiden oikeusvoimaa.

Unionin yleinen tuomioistuin toteaa ensinnäkin komission toimivallasta, että asetuksen N:o 1151/2012 7 artiklan 1 kohdan a alakohta, luettuna yhdessä saman asetuksen 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa, voi muodostaa pätevän oikeudellisen perustan nimityksen rekisteröinnin hylkäämiselle. On tosin niin, että 7 artiklan 1 kohdan a alakohta koskee nimenomaisesti sen nimityksen, jolle suojaa haetaan, ”tuote-eritelmaa”. Kuitenkin 13 artiklassa tarkoitettua miellelyhtymää koskeva kysymys on tämän säännöksen mukaisen rekisteröintikelpoisuuden perustana. Komission on nimittäin asetuksen N:o 1151/2012 50 artiklan 1 kohdan, luettuna kyseisen asetuksen johdanto-osan 58 perustelukappaleen valossa, mukaisesti arvioitava perusteellisen tarkastelun perusteella, sisältääkö rekisteröintihakemuksen yhteydessä oleva tuote-eritelmä tämän asetuksen edellyttämät seikat ja ovatko nämä seikat ilmeisen virheellisiä.

Tässä tuote-eritelmässä, jonka laatiminen on rekisteröintimenettelyn välttämätön välivaihe, on oltava muun muassa nimitys, jolle suojaa haetaan, sellaisena kuin sitä ”käytetään kaupassa tai yleisessä kielenkäytössä”. Tästä seuraa, että komission on tarkistettava, että tällä käytöllä ei loukata asetuksen N:o 1151/2012 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua suojaa miellelyhtymiltä. On nimittäin niin, että jos sellaisen suojatun maantieteellisen merkinnän, joka herättää mielikuvan jo rekisteröidystä suojatusta alkuperänimityksestä, rekisteröiminen sallittaisiin, 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukainen suoja menettäisi tehokkaan vaikutuksensa, sillä kun kyseinen nimitys on rekisteröity suojatuksi maantieteelliseksi merkinnäksi, aiemmin suojatuksi alkuperänimitykseksi rekisteröity nimitys ei voisi enää saada siihen nähden tässä säännöksessä säädettyä suojaa.

Sen vuoksi komissiota ei voida vaatia myöntämään rekisteröintiä nimitykselle, jos se pitää sen käyttämistä kaupassa lainvastaisena.

Toiseksi unionin yleinen tuomioistuin täsmentää komission sen tutkinnan laajuutta, joka koskee sitä, ovatko nimitykset asetuksen N:o 1151/2012 edellytysten mukaisia.

Tältä osin komission on⁶ arvioitava perusteellisesti hakemukset asianmukaisin keinoin sen varmistamiseksi, ettei niissä ole mitään selkeitä virheitä ja että unionin lainsäädäntö ja hakujäsenvaltion ulkopuolisten sidosryhmien edut on otettu huomioon.

Kolmanneksi komission harkintavalta on erilainen nimityksen rekisteröintimenettelyn ensimmäisessä välivaiheessa, jonka aikana kootaan yhteen rekisteröintihakemukseen liittyvät hakemusasiakirjat, jotka kansalliset viranomaiset toimittavat lopulta komissiolle kuin tämän menettelyn toisessa välivaiheessa, joka koskee komission itsensä suorittamaa rekisteröintihakemusten tutkimista.

⁶ Asetuksen N:o 1151/2012 johdanto-osan 58 perustelukappale ja 50 artiklan 1 kohta.

Vaikka oikeuskäytännöstä⁷ ilmenee, että komissiolla on ainoastaan ”rajallinen tai jopa olematon” harkintavalta ensimmäisessä välivaiheessa, sillä on itsenäinen harkintavalta, kun kyse on päätöksestä rekisteröidä nimitys suojattuna alkuperänimityksenä tai suojattuna maantieteellisenä merkintänä asetuksen N:o 1151/2012 7 artiklan 1 kohdan a alakohdassa, luettuna yhdessä kyseisen asetuksen 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa, säädettyjen rekisteröintikelpoisuuden edellytysten perusteella.

Unionin yleinen tuomioistuin toteaa oikeusvoiman loukkaamista koskevasta väitteestä, että kansallisen tuomioistuimen lainvoimaiseen ratkaisuun, jonka mukaan ei ole vaaraa siitä, että tavanomaisesti valistuneille ja kohtuullisen tarkkaavaisille ja huolellisille keskivertokuluttajille syntyisi mielleyhtymä rekisteröityjen suojattujen alkuperänimitysten ja haettujen suojattujen maantieteellisten merkintöjen välille, ei voida vedota komission rekisteröintikelpoisuuden edellytyksiä koskevan arvioinnin kyseenalaistamiseksi.

⁷ Tuomio 29.1.2020, GAEC Jeanningros (C-785/18, EU:C:2020:46) ja tuomio 23.4.2018, CRM v. komissio (T-43/15, ei julkaistu, EU:T:2018:208).